

MMM; Kouluruuan kehittämishojelman työryhmän Kouluruoka 2.0. kokous

Aika

Torstai 10.11.2022 klo 14-16

Paikka

Teams

Osallistujat

Minna-Mari Kaila, osastopäällikkö, maa- ja metsätalousministeriö, puheenjohtaja
Anna-Leena Miettinen, yksikön päällikkö, maa- ja metsätalousministeriö, varapuheenjohtaja

Jäsenet

~~Mari Erho, äidinkielen lehtori, Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia (Aineopettajien liitto ry)~~
Kirsi Hanski, ruokapalvelupäällikkö, Tuusulan kunta (AMKO ry)
~~Marjut Huhtala, toiminnanjohtaja, Ammattikeittiöosaajat ry AMKO ry~~
Auvo Huotari, rehtori, Oulun kaupunki (Suomen rehtorit ry)
Minna Huttunen, neuvotteleva virkamies, maa- ja metsätalousministeriö
~~Kaisa Isotalo, rehtori, Seinäjoen kaupunki (Suomen rehtorit ry)~~
Kari Jaakkola, ruokapalvelupäällikkö, Raision seudun koulutuskuntayhtymä (AMKE ry)
Kristiina Janhonen, tutkijatohtori, Helsingin yliopisto
~~Jyrki Karppinen, tuotantopäällikkö, Kymijoen Ravintopalvelut Oy (AMKO ry)~~
~~Heli Kuusipalo, johtava asiantuntija, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos~~
Marjaana Manninen, opetusneuvos, Opetushallitus
~~Sari Nissinen, ruokapalvelujohtaja, Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia (AMKE ry)~~
Niina Pasanen, luokanopettaja, Kuortaneen kunta (Suomen luokanopettajat ry)
Jouni Pynnöniemi, erityisasiantuntija, maa- ja metsätalousministeriö
Elina Särmälä, ruokapalvelujohtaja, Saimaan Tukipalvelut Oy (VRN)
Sanna Talvia, yliopistonlehtori, Itä-Suomen yliopisto / Kokoava –hanke
Tarja Tenkula, erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto
~~Aila Vuorikoski, kotitalousopettaja, Valkeakesken kaupunki (Kotitalousopettajien liitto ry)~~
Auli Väänänen, erityisasiantuntija, maa- ja metsätalousministeriö
Lisäksi kutsuttuna Elina Ovaskainen, maa- ja metsätalousministeriö

Virpi Kulomaa, asiantuntija, maa- ja metsätalousministeriö, sihteeri
Kirsi Viljanen, erityisasiantuntija, maa- ja metsätalousministeriö, varasihteeri

ASIAT

1) Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14.00.

2) Läsnäolijoiden toteaminen

Todettiin läsnäolijat.

3) Edellisen kokouksen muistion hyväksyntä

Hyväksyttiin.

4) Ajankohtaiset asiat

Kouluruokaohjelma mukana Ateria22 –tapahtumassa. Ministeri Kurvinen avasi tapahtuman ja puheenvuoroissa kouluruokaohjelma ja vastuulliset hankinnat teemoina.

Julkistustilaisuus 7.12.22; aikataulu noin klo 11-13 Helsingin keskustassa Oodissa. Ministeri Kurvinen avaa tilaisuuden.

Kouluruokaohjelman kiinnostavimmat –artikkelisarja MMM:n sivuille.

5) Kouluruuan kehittämisohjelman luonnoksesta saadut lausunnot

Kokoukseen mennessä tullut 34 lausuntoa. Pari lausuntoa vielä tulossa.

Lausuntojen sisällöstä kiteytetysti:

- Kasvisruoka näyttäisi korostuvan
- Riittävä ruokailuaika korostuu
- Kotimaisuusasteen säilyttäminen/edistäminen
- Kotien roolia toivotaan korostettavan ruokakasvatuksessa
- Välipalikäytännöt
- Riittävät resurssit kouluruokaan

Ruokailuajan riittävyys ja sopiminen kunkin oppilaan koulupäivän rytmiin nähtiin kokouksessa tärkeäksi. Keskusteluissa nousi esiin myös monen lausunnon huomio päivittäisestä vapaasti otettavasta kasvisruuasta. Tärkein viesti olisi kaksi päivittäin vapaasti otettavaa ruokaa.

Ruokapalveluosaamisen kehittäminen tärkeää. Käytännössä ongelmana, ettei tiukkojen työntekijäresurssien vuoksi työtehtävistä voi irrottautua koulutuksiin. Yksi keino on omatoiminen, mutta ohjattu koulutus (esimerkkinä Pajatso-hankkeen keinot). Iso ongelma myös, ettei alan koulutus houkuta nuoria. Taustalla esim työtehtävien muuttuminen ruuan tekemisestä ruuan lämmittämiseen ja jakamiseen (riippuen tuotantotavoista), huono palkkataso ja osa-aikaisuuden lisääntyminen. Keskustelussa nousi esiin, että vaikka sinänsä vielä marginaalissa, mutta miten vegaanit koulutautuvat esim kokiksi ilman, että joutuvat käsittelemään lihaa. Opettajille pitäisi olla koulutusta ruokakasvatuksesta; Veso-päiviin olisi hyvä saada tätä. Silloin voisi myös tutustua oman koulun ruoka-prosesseihin. Veso-päiviin tosin kertyy paljon kehittämiskohteita. Täydennyskoulutuksiin ja ruokakasvatuksiin kaivattiin myös perusrahoitusta; tällä hetkellä vain hankerahoituksen varassa. Opettajien peruskoulutukseen ei oikein voi vaikuttaa, sillä yliopistot autonomisia. Mutta on pidettävä esillä, jotta yliopistot hoksaisivat kouluruuan ja ruokakasvatuksen merkityksen.

Lausunnoissa nousi esiin myös toive, että vegaanista ruokaa olisi tarjolla ilman terveystieteistä syytä. Ruokailuosituksissa maininta, että vegaanisen ruuan tarjonta on kuntakohtaisista linjauksista kiinni. Kannatettiin, että pysytään tässä linjauksessa.

Joissakin lausunnoissa perättiin toimenpiteiden konkretisoimista ja vastuutusta eri toimijoille.

Keskusteluissa nousi iso huoli välipalatarjonnasta ja sen rahoituksesta, kuten toki myös kouluruuan riittävästä resurssoinnista.

Kouluruokaohjelma kannattaa lanseerata syötteenä tulevaan hallitusohjelmaan, sillä kouluruuan kehittäminen vaatii pitkäjänteisyyttä, jotta se elää ajassa. Toisaalta kouluruuan käytännön ratkaisut kuntien omien päätösten varassa, mihin hallitus ei pysty puuttumaan.

Viestinnässä tuotava esiin myös se, että miten paljon kouluruokaan liittyvä keskustelu on kehittynyt vuosien varrella, myös se vie asiaa eteenpäin. Hyvä tuoda esille myös Suomen edelläkävijyyttä. Viestintä positiivisen kautta.

Lausunnoissa aikaresurssista: ymmärrettävää, mutta aika myös priorisointikysymys. Jos ruoka-asiaa liitetään opetukseen ja esim kestävä kehityksen teemoihin, saadaan synergiaetuja ja hyötyjä opettajan arkeen, ei lisätyötä.

6) Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.52.